

pisano

codziennie

N^{ro}

3.

Orzeł i Pogoń

*Prenumerata
w Warszawie
kosztuje mie-
sięcznie złp. 3
kwartalnie zł.
pol. 9 ; - Na
prowincyi zaś
z pocztą zł. 12
Ner pojedyn-
czy gr. 5.*

*Pismo to wy-
chodzi codzien-
nie o godzinie
8 rano; u razie
ważnych wia-
domości wycho-
dzi 2gi Numer
po południu.*

WTOREK dnia 5 Lipca 1831 roku o godz: 8 rano.

Część Urzędowa

POSIEDZENIE IZB POŁĄCZONYCH

z dnia 2 Lipca 1831. r.

(Dokończenie.)

Prezydujący Senator dał głos Ministrowi Skarbu J. K. Dębowskiemu.

Minister Skarbu w zabranym głosie wyświecił powody, które zmusiły Rząd do tego kroku, przedstawiał ważność projektu, prosił o jak najprędsze zamienienie go w prawo obowiązujące, potem tak zakończył:

Nieszczędziliście dostojni Reprezentanci tylu już ofiar gdzie szło o dobro Ojczyzny; wspomniony projekt ma na celu zasilenie skarbu a tém samém zaopatrzenie w różne potrzeby braci naszych dobijających się niepodległości na polu chwały, zapewnie więc go nieodrzućcie lecz pod jak najprędszą wezwiecie rozważyć.

Zabierali głosy Wojewoda Wodzyński Kasztelan Lewiński jako Kommissarze Skarbowi popierając wspomniony projekt.

Marszałek dał głos Posłowi Turskiemu.

Następnie w zabranym głosie Deput. Krysiński

zastanawiając się nad ogółem projektu uważał w nim niektóre niedokładności, i wnosił ażeby wpierw podatek patentowego był wprowadzony do Izby, a później jeżeli tego będzie potrzeba, projekt o srebrach pod rozważyć Izba podać.

Dębowski oświadczył się za projektem.

Morozevicz zbijał zdanie Krysińskiego i głosował za projektem.

Swiniarski popierał zdania Dep. Krysińskiego znajdował drażliwość w niektórych artykułach tego projektu i był przeciw projektowi.

Gawroński popierał wniosek Krysińskiego co do wprowadzenia wpierw patentowego podatku.

Wołowski uważał konieczność i nagłość projektu.

S. K. Bienkowski klasyfikacją projektu uważał zle zredagowaną i niestosowną i był przeciw projektowi.

Krysiński odpierał zdania przeciwników i usprawiedliwiał swój wniosek.

Wężyk uważał niewłaściwość wniosku Krysińskiego i głosował za projektem.

Modliński zaś uważał ten wniosek za bardzo sprawiedliwy i był przeciw projektowi.

Minister Skarbu odpierał zdania przeciwnie wyświecał powtórnie projekt i prosił o przyjęcie go.

Marszałek zamknął dyskusję i podał kwestyę; większość była za wprowadzaniem zaraz projektu.

Poprawę Redakcyi odłożono do następnej sessji.

Przed zasolwowaniem sessji, Marszałek zawiadomił Izbę, iż wybrani zostali Posłowie z Województw Kij wskiego i Podolskiego i wyznaczył do przejrzenia ważności wyboru JWWch Wężyka i Godzkiego, a Senator prezydujący JWWch Sierakowskiego, Bronikowskiego i Bienkowskiego. Przy tém także Marszałek zawiadomił Izbę, iż Poseł Chełmiński podał dwa projekta do laski:

1. Względem odebrania Jenerałom, Pułkownikom i Szlachs- oficerom nie zostającym w czynnej służbie pensji i kwater.
2. Względem zmniejszenia pensji wszystkim urzędnikom duchownym i świeckim pobierającym więcej płacy nad 6,000. (odesłano do komisji.)

Marszałek odczytał akt JW. Ledóchowskiego Posła Jędrzejewskiego upraszający Izbę o naznaczenie w jego miejsce innego wyboru.

Izba upoważniła Marszałka do odpisania JW. Ledóchowskiemu, iż to wedle uchwały wielkiego kompletu, terażniejszy komplet w tę czynność wdawać się nie może i że może być przedstawione za zebraniem się wielkiego kompletu.

Sessją solwowano na Poniedziałek godz. 10 z rana.
z dnia 4 Lipca.

Po odczytaniu listy obecności, Senator Wojewoda Prezydujący zagał obrady. Marszałek Izby Poselskiej dał głos Posłowi Tymowskiemu, który zażądał od wyznaczonej na poprzedniej sessji Deputacji zdania sprawy z przejrzenia ważności wyborów Posłów od części oderwanych od Polski, a teraz powstających.

Wojewoda Prezydujący odpowiedział, iż Deputacja czynności swojej nie ukończyła i dopiero po załatwieniu nie omieszkła Izbowi Połączonym o pracy swojej zawiadomić. Przystąpiono do porządku dziennego, to jest rozbierania artykułów projektu o srebrach.

Deput. Krysiński podniósł głos co do porządku dyskusji, wnosząc, ażeby zaczęto od środków ocenienia majątków podług których ilość srebra pobieraną być ma.

S. K. Lewiński był przeciwnego zdania i żądał zaczęcia od klasyfikacji majątków, rozstrzygnięto tę kwestję przez powstanie, większość była za wnioskiem S. K. Lewińskiego.

Przystąpiono do projektu, rozebrano i poprawiono co do redakcyi przez ciąg posiedzenia klasę I. rzeczonego projektu, resztę odłożono do następnej sessji.

Przed zasolwowaniem sessji Marszałek uwiadomił

Izbę, iż Poseł Chełmiński podał wniosek względem zabrania sreber królewskich i namiestnikowskich, kosztem skarbu narodowego sporządzonych na potrzebę Ojczyzny i wybicia z nich w mennicy monety srebrnej.

Minister Skarbu S. K. Dembowski odpowiedział, iż już Rząd Narodowy wszystkie podobne niepotrzebne srebra na użytek Mennicy dawniej już pobrał, wniosek zatem Posła Chełmińskiego odpadł, jako już przez Rząd narodowy dawniej uskuteczniony.

Wojewoda Prezydujący solwował sessję na dzień następny godz. 10 zrana.

Komitet opiekujący się żonami i dziećmi powołanego do obrony Ojczyzny Rycerstwa.

Reskrypt Rządu Narodowego który się niniejszém do wiadomości publicznej podaje:

„Znając gorliwość JW. Senatora, ma zaszczyt za-
„wezwąć Go, ażeby dłużej raczył zatrudniać się tak
„chlubnym dla prawego Polaka powołaniem i być
„Prezesem Komitetu. Rząd Narodowy nie może te-
„raz przyjść w pomoc dla niedostatku Skarbu, lecz
„sądzi iż przez Odezwy do Miasta Warszawy i Płci
„Pięknęj, które JW. Senator wydać raczy, można
„uzyskać zasiłki na dalsze wsparcie wdów i sierot
„mężnych wojowników.“ — Wezwał na nowo Ko-
mitet do czynnego niesienia pomocy żonom i dzie-
ciom walczących na polu sławy współbraci. Podo-
bne zachęcające wezwania i Rada Muncypalna M. St.
Warszawy doręczyła.

Cel ten święty, tyle konieczny, bez waszego szanowni mieszkańcy miasta Warszawy przyczynienia się osiągniętym być nie może. Uczucia wasze patry-
otyczne postawiły już od zawiązku Komitet w moż-
ności wsparcia 1617 rodzin przez ciąg sześciu mie-
sięcy. Ciąg ten czasu wyczerpał przez Was dostar-
czone fundusze. Komitet kilkakrotnie przez pisma
publiczne wykazał użytek tych funduszów, a w dniach
pierwszych Lipca z ogólnej zebranej summy złoży
sprawozdanie. Dziś przecie potrzeby owych rodzin
powiększyły się, z nich wiele są osierocone, i obok
tęż jakieś nad bolesnemi wylewają stratami, z nędzą
i niedostatkiem walczyć muszą.

Mieszkańcy Warszawy do was śmie Komitet za-
nieść prośbę, przybądźcie na pomoc nieszczęśliwym
rodzinom waszych współbraci, wywiążcie się przez
to w części długu Narodowego, jakie się walecznym
obrońcom Ojczyzny należy, a cięmiom za jej wolność
i niepodległość poległym, nowe oddacie uczczenie,
kiedy się ich osieroconemi rodzinami opiekować bę-
dziecie.

Wy wreszcie Szanowne Polki, które z tak pięknym
poświęceniem już czułą waszą rodzinę mężnych

wspieraliście pomocą, nie raczcie w szlachetnym ustawać przedsięwzięciu. Niechaj nowe wasze usiłowania zbiorą upragniony zasitek dla prawdziwie nieszczęśliwych. Niechaj przez to nowy do *pięknych* dziejów uciemiężonego długo Narodu przybędzie pomnik, że jak mężowie z całym poświęceniem biegą walczyć i ginąć za niepodległość Ojczyzny, tak Płeć Piękna wykonaniem wszystkich cnot jej właściwych usiłowania wspólne z całym poświęceniem się i wytrwałością wspierała.

w Warszawie dnia 28 Czerwca 1831. r.

Senator Kasztelan Prezydujący

F. Nakwaski.

Sekretarz Komitetu

F. Tokarski.

Doniesienie Urzędowe.

Rząd Narodowy zawiadomionym będąc, o następującym z rozkazu Naczelnego Wodza aresztowaniu osób, o zamachach przeciwko obecnemu porządkowi rzeczy i porozumienie się z nieprzyjacielem obwinionych, wyznaczył natychmiast Kommissją do przejrzenia papierów osobom przyaresztowanym zabranym.

Czynność wzmiankowanej Kommissji którą składają: Poseł ptu Stanisławowskiego: Czarnocki Dyrektor Jeneralny Policji. — Deputowany okręgu Gminnego Kalwaryjskiego Józef Wiśniewski. — Deputowany okręgu Wieluńskiego Józef Ziemiecki. — Deputowany Cyrkułu 7go Miasta Warszawy, Zwierkowski Major w Gwardji Narodowej Warszawskiej — Vice-Gubernator Pułkownik Kamiński — Prezes Rady Muncypalnej Garbiński, i Adwokat Bronikowski; dziś ukończoną zostanie — poczem tak papiery zabrane, iak i protokoły ich przejrzenia, przesłane będą niezwłocznie Nadzwyczajnemu Sądowi Wojennemu, do rozpoznania zarzutu i wymierzenia jak najszybszej sprawiedliwości wyznaczonemu.

Sąd ten składa się z Osób następujących: Jenerał Węgierski Prezydujący. — Sędziowie: Kapitan Drzewicki z Pułku 5go Ułanów. — Kapitan Adam Przeradzki z Pułku 5 Linjowego — Porucznik Ostrowski z Pułku 5 Strzelców Konnych. — Porucznik Wołoszyński z Pułku 3 Strzelców Piesznych — Podporucznik Mochnacki Kamil z Pułku 1 Strzelców Piesz. — Podporucznik Rupniewski z Artylerji. — Zastępcy: Kapitan Łabanowski — Porucznik Bobrownicki z Pułku 5 Strzelców Konnych. — Podporucznik L. Jankowski.

w Warszawie dnia 2 Lipca 1831 r.

Kommissya Rozpoznawcza wyznaczona do sprawienia, rozpoznania i ustanowienia stopnia rzeczy-

wistości zarzutów, jakie Jenerał Jankowski z powodu ostatniej bitwy z Rüdigierem ściągnął na siebie, ukończyła już swoje czynności. — Zdanie sprawy tejże Kommissyi i wszelkie przedmioty tego dotyczące dowody, odesłane zostały do wyznaczonego Sądu Wojennego Nadzwyczajnego.

Creść Nieurzędowa

Adres Powstańców Litewskich do Jenerała Chłapowskiego.

Władysław Jagiełło przyłączając Litwę do Królestwa Polskiego, zrobił jednym narodem, a Zygmunt August przez Unję dozwolił nam szczyścić się nazwiskiem braci Polaków. Odtąd jednym będąc narodem, jedne uzyskaliśmy swobody, prawa i wolności, i we wszystkich potrzebach narodowych, we wszelkich nieszczęściach, które naród Polski cały za panowania Jana Kazimierza, Michała i innych doznać musiał, jako wspólniej potrzebie, wspólniej używaliśmy obrony. Cios ostatni w r. 1794 narodowi przez Moskali zadany, nietylko że z mapy geograficznej nas wykreślił, ale nawet rozdarłszy na części, szukał sposobów, abyśmy zapomnieli na zawsze, żeśmy byli jednym narodem i jednemi braćmi. Lecz pomimo naszych zaprzysiężonych nieprzyjaciół chęci, pomimo ich czuwania i staranności, abyśmy nigdy połączeni być nie mogli, Bóg łaskawy wejrzał na nasze wszystkie uciski i prześladowania, że po 37letniej niewoli, po doznanych nieszczęściach, uciskach i przemocy, dał zwyciężki oręż wręce Polaków, którzy zgromiwszy przeważne Moskale siły, z kraju go swego wygnali.

Tym uczuciem i tą potrzebą, równie Litwini powodowani znajdując w młodzieży tę wysaną miłość Ojczyzny, to niewygasłe jeszcze przywiązanie, i ten prawdziwy zapał do jej podźwignienia, mimo wszystkich przeszkód, jakich rząd despotyczny używać starał się, mimo prześladowania, mimo więzienia, zabójstwa, tyranii których doznawaliśmy, mimo niedostatku broni i amunicji, na dniu 3 Kwietnia powiat Trocki, z kilku ledwie parafii złożony, zrobił akt powstania swojego, podniósł oręż przeciwko ciemiężycielowi i czynnie działać zaczął w przecięciu komunikacji między Wilnem i Kownem w zatamowaniu przystawienia furazów i prowiantów do Goniądza, Grodna i innych miejsc, i w usunięciu rekruta jakiego nakazano. Te trzydniowe naszego powiatu czynności jeszcze bardzo małemi siłami wspierane, nie mogły się ostać długo, albowiem siła nieprzyjaciół z regularnego złożona wojska

zmusiła nas do cofnięcia się, że nie mogąc dla złej pozycji powiatu 20 mil z górą wzdłuż a tylko kilka mil w szerz mającego, oraz między Wilnem, Kownem i Trokami położonego zkomunikować się i wspólne czynić powstanie, poszliśmy za Wilno, połączywszy swoje siły z częścią powiatu Upitskiego i Witkomirskiego, powróciliśmy do swego powiatu, gdzie z moskalami mieliśmy potyczkę, w której mimo zapał i determinację szlachetnej młodzieży, dla niedoświadczenia taktyki wojennej, nie mogliśmy korzystać z tego, czego byśmy pod doświadczeniem Jenerałem doznali. I tak po dziewięciu tygodniach naszej peregrynacji w różnych powiatach, po tylu utarczkach zawsze niekorzystnych z nieprzyjacielem, już prawie przychodziliśmy do ostatniej rozpacz, kiedy nam zajaśniał dzień szczęśliwy, żeśmy ujrzeli na ziemi naszej pod dowództwem twoim, szanowny Jenerale Chłapowski, braci naszych Polaków, przychodzących z orężem w rękę dla wydzwignienia z tej przepaści. Bracia, wdzięcznością jaką wam winniśmy, nigdy nie wygaśnie w sercach naszych, a potomkom naszym nakazemy czcić i uwielbiać na zawsze wasze imię. Winny hołd i uszanowanie za opiekę troskliwość składamy rządowi polskiemu i naczelnemu Wodzowi, szczególnie tobie szanowny Jenerale, który pierwszy z największym hazardem wstąpiłeś w zagrody nasze, a przez to dałeś dowód prawdziwego swojego ku nam przywiązania, składając podziękowanie, chętnie poświęcamy życie i cały nasz majątek na wszelkie twoje Jenerale rozkazy, a w tym zawodzie nie szukamy ani chluby, ani nagród, lecz odpowiadając twojemu, szanowny Jenerale, celowi, chcemy jedynie wypełnić w obronie naszej Ojczyzny, dobrego i cnotliwego Polaka obowiązki. Nie zawiedziesz, szanowny Jenerale, ufności swojej na naszych uczuciach, rozrządzaj życiem i majątkiem naszym, a to wszystko co tylko rozkażesz spełnionem będzie. Dając zaś rys rządowi Królestwa Polskiego i Naczelnemu Wodzowi, o naszym prawdziwym do Ojczyzny przywiązaniu, chcielibyśmy zapewnić, że ile sił naszych, ile możność i zdolność nasza wystarczać będzie, wszystko użyjemy dla dobra ogólnego i utrzymania imienia drogiego Polaka. Chcemy tylko aby Litwa nie była uważaną za prowincję polską, lecz za jedno i nierozdzielne ciało, i za jeden kraj, aby we wszystkich prawach i urządzeniach tak cywilnych jako też wojskowych, zachowaną była jedność.

Dat. 1831 r. 10 Czerwca w Janowie.

ROZMAITE WIADOMOSCI.

Na obiedzie przez Naczelnego Wodza w zeszłą niedzielę dla Gwardji Narodowej miasta Warszawy danym, między innemi spełniono toasty następu-

jącej treści: 1. Wódz Naczelný: „Zdrowie Gwardji Narodowej tak przykładnej i pełnej gorliwości obywatelskiej, która jest stróżem praw i swobód narodowych, oraz najpewniejszą rękojmnią porządku i bezpieczeństwa publicznego.“ — 2. Senator Kasztelan Ostrowski; Jenerał Dow. Gwardji Narodowej: „Zdrowie Naczelnego Wodza równie od całego kraju kochanego i wielbionego, w którym kraj i rząd ufność położyły, a który Boga jedynie się boi, a Jego nieprzyjaciele, pod takim Wodzem ojczyzna odzyska swą niepodległość — za nim Gwardje z ochotą pójdą do boju.“ — 3. Wódz Naczelný: „Zdrowie Rządu Narodowego, przez wolny naród wybranego.“ — 4. Tenże: „Zdrowie szanownej i przykładnej Rady municypalnej, której wojsko jest winne dwa pułki odznaczające się w boju, a Stolica i Naród wdzięczność za prace i poświęcenie się.“ — 5. Prezes Rządu Narodowego wniósł toast: „Wiwat, kochajmy się; niech żyje zgoda i jedność w narodzie!“

— Dnia 25 Czerwca Austriacy dopuścili się nowego zgwałcenia granic, dwóch huzarów ušlo z Galicji chcąc się zaciągnąć do szeregów naszych; zmordowani spoczęli we wsi polskiej Zamch, między Tomaszowem i Tarnogrodem. Dowiedziawszy się o tem stojący na granicy oficer austriacki, wpadł do Polski w 10 koni, udał się do dworu wsi rzeczownej, kazał dwór rewidować i strzelać do opierających się najezdnikom: raniono parobka i owych dwóch huzarów, ekonoma związano: potem ten oficer wziął furę ze dworu, włożył na nią rannych huzarów, zabrał ich z sobą i powrócił nazad do Galicji.

— Jenerał Dwernicki bawi teraz u wód w Trenczynie, gdzie go mieszkańcy z największym zapałem przyjęli.

— Wiadomość o posiłkach z Węgier potwierdzają listy z Krakowa, donoszą, że ma nam z tamtąd przybyć 30,000 wojska.

— W Londynie wyszła historia polska ułożona przez Fletchera. Autor skreśla dzieje Polski od najdawniejszych czasów, i między innemi dowodzi, że duch rycerski, który się teraz tak chlubnie w całym narodzie okazuje, odznaczał zawsze Polaków.

— Z Częstochowy za pomocą Księcia Hohenloe mającego dobra nad samą granicą, uciekło kilku naszych jeńców do Szląska, z kąd są transportowani do głównej armji rossyjskiej.

— Flotta angielska po połączeniu się z francuską, ma się udać na morze Bałtyckie i dla tych obu flot żądano od Króla Duńskiego wyspy Bornholm, gdzieby złożone były zapasy żywności. — Uwolniono także wszystkich oficerów rossyjskich w marynarce angielskiej służących.